

Kapitel II.

Kommunale Afstemninger.

§§ 3—8.

Der gives herved Adgang til Indførelse af kommunale Forbud, idet 25 pCt. af Vælgerne i en Kommune kan begære Afstemning om Forbud mod, at der meddeles eller fornyes Adkomster til Produktion, Udskænkning, Salg eller Fordeling af stærke Drikke i Kommunen.

Bestemmelserne er en Videreførelse af de ved Beværterloven anerkendte Grund sætninger. Men medens sidstnævnte Lov kun giver Adgang til Kommuneafstemning om en bestemt Udskækningsret paa Landet samt paa Begæring af en Trediedel af Kommunalbestyrelsens Medlemmer om det vedtægtsbestemte Antal af Udskækningssteder i Købstæderne, foreslaas det her at give 25 pCt. af de kommunale Vælgere Adgang til at kræve Afstemning om, hvorvidt der i det hele mere maa findes Alkoholnæring i Kommunen, saaledes at den Kommune, hvis Befolkning maatte ønske dette, helt kan afskaffe Adgangen til erhvervmæssig Produktion, Udskænkning af, Handel med og Fordeling af stærke Drikke indenfor Kommunen.

Ikke mindst paa dette Omraade gælder den gamle Sætning, at Lejlighed skaber Tyve. Ingen uheldet vil derfor bestride, at en Fjernelse af saadanne Steder, hvor stærke Drikke udskænkes, sælges eller udeles, er en værdifuld Ædruelighedsforanstaltning, i hvert Fald naar denne Fjernelse er Udtryk for Befolkningens Villie og underbygges af denne, og intet begrundet Hensyn synes at kunne anføres imod i saa Henseende at give hver enkelt Kommune det fulde og ubetingede Selvstyre indenfor sit Omraade.

For at faa en Overgangstid og vise størst muligt Hensyn til Indehavere af bestaaende Næringsadkomster foreslaas det, at et Flertal for kommunalt Forbud ved Afstemningen alene skal medføre, at Næringsadkomster ikke mere kan meddeles eller fornyes. Heri ligger naturligvis ogsaa, at Adkomster ikke kan flyttes fra andre Kommuner til saadanne Kommuner, men de bestaaende Adkomster vedbliver altsaa i øvrigt at gælde indtil deres normale Udløbstid, medmindre de før denne af særlige Grunde maatte blive eksproprieret, jfr. nærmere Bemærkningerne til § 17.

Det er en Selvfølge, jfr. ogsaa nærværende Forslags § 38, at Beværterloven vedbliver at gælde for saadanne Adkomster.

Hvis det i § 4, 2det Stykke, 2det Pkt.,

omhandlede Tilfælde indtræffer, at en bestemt Adkomst udløber i Tiden mellem Afstemningsbegæringen og Afstemningen, er det saaledes en Selvfølge, at Spørgsmaalet om Fornyelse af denne, hvis der ikke ved Afstemningen viser sig Flertal for kommunalt Forbud, maa behandles efter de herom i Beværterloven fastsatte Regler.

Bestemmelsen i § 5, der giver Adgang til Indførelse af det saakaldte Gøteborgssystem, der fjerner den privatøkonomiske Interesse i Alkoholnæringen, er blot en lidt videre Udvikling af Bestemmelsen herom i Beværterlovens § 13.

Bestemmelserne i § 8 har til Formaal at sikre, at de Afstemninger, hvortil nærværende Kapitel giver Adgang, finder Sted paa samme Dag, hvorpaa de Afstemninger i Amter og i hele Landet, hvortil Forslagets Kapitler II og IX giver Adgang, maatte finde Sted, hvorfor ogsaa praktiske Hensyn i høj Grad taler.

Kapitel III.

Amtsafstemninger.

§§ 9—13.

Ifølge Beværterlovens § 16 er det paa Landet Amtsraadet, der meddeler Bevilling til Udskænkning af stærke Drikke, efter at Sogneraadet har udtalt sig om Ansøgningen. Amtsraadet kan ikke meddele Bevilling, naar Sogneraadet ikke anbefaler denne. Anbefaler Sogneraadet Bevillingen, kan Amtsraadet nægte den, dog saaledes, at saavel Sogneraadet som den, der ansøger om Bevillingen, kan indanke Amtsraadets Nægtelse for Ministeriet for Industri, Handel og Søfart.

Den Betydning, Amtsraadskredsen saaledes har som Bevillingskreds, fører dette Kapitel nu videre, saaledes at der ifølge §§ 9 og 10 bliver Adgang for 20 pCt. af de kommunale Vælgere i en Amtsraadskreds til at kræve en Afstemning med samme Virkning for Amtsraadskredsen, som Kommuneafstemningen ifølge Forslagets Kapitel II har for Kommunen.

Som omtalt ovenfor i Bemærkningerne til Kapitel II er en Fjernelse af eller Begrænsning af Forbrugslejligheden med Hensyn til stærke Drikke en værdifuld Ædruelighedsforanstaltning, og den bliver dette i jo højere Grad, desto større de Omraader er, fra hvilke Adgang til stærke Drikke fjernes.

Naar det fastholdes, at Foranstaltninger til Ædruelighedens Fremme, der skal medføre virkelige Forbedringer, maa un-